

Archeologienota: De ontwikkeling van een woonpark aan de Antwerpsesteenweg te Sint-Niklaas

**Annelies De Raymaeker
Maarten Smeets
Vanessa Vander Ginst
Nick Van Liefferinge
Jeroen Verrijckt
Wouter Yperman**

Hoofdstuk 2 Programma van maatregelen

2.1 Gemotiveerd advies

Op basis van de beschikbare informatie verzameld tijdens het bureauonderzoek kan worden aangetoond dat een verdere zoektocht naar archeologische waarden in de ondergrond (karteren) tot efficiënte noch accurate resultaten zal leiden voor dit specifiek terrein en dus onnuttig wordt geacht. De gronden in de zones van het projectgebied zijn in het verleden reeds verstoord door de bouw (en afbraak) van het fabriekscomplex. Bodemonderingen wijzen op de aanwezigheid van “verschepte grond” tot op een diepte van minstens 90 cm onder het maaiveld. Bovendien komen bij graafwerkzaamheden in de omgeving van de geplande blok H1 regelmatig grote betonnen massieven naar boven die gebruikt werden als fundering.

Daarenboven werd in het verleden – bij de aanvraag van eerdere bouwvergunningen - door het agentschap Onroerend Erfgoed geen advies tot verder onderzoek gegeven met betrekking tot eerder genoemde percelen. Binnen het projectgebied werden dan ook reeds bouwwerkzaamheden uitgevoerd zonder enige voorwaarde met betrekking tot archeologisch erfgoed.

Historische kaarten wijzen erop dat er binnen het gehele projectgebied nauwelijks bewoning te situeren valt. De Ferrariskaart toont langs de Antwerpsesteenweg enkele gebouwen, maar op de Atlas der Buurtwegen zijn deze alweer verdwenen. Voor de zone waar gebouw H1 komt, is er zelf nooit bebouwing te zien. In 1903 wordt binnen het projectgebied de “Twijnderij Schoeters” opgericht. Tot de afbraak van deze gebouwen voorafgaand dit project, was het terrein continu in gebruik.

Bovendien dient er op gewezen te worden dat het terrein volledig omsloten is door bebouwing waardoor een eventuele archeologische vondst zeer geïsoleerd is en zodus geen meerwaarde kan bieden voor verder (archeologisch) onderzoek in de toekomst. De ruimere context van een eventuele vondst en het landschap zijn niet meer beschikbaar voor archeologisch onderzoek

Vraagstelling:

Kan de hoogstwaarschijnlijke afwezigheid van een archeologische site afdoende gestaafd worden?

Zijn er archeologisch relevante sites aanwezig?

Wat is het wetenschappelijk potentieel van de aanwezige sites?

Moeten er bijkomende maatregelen genomen worden omwille van eventuele aanwezige sites?

Er zijn sterke argumenten om de afwezigheid van een (bewaarde) archeologische site op deze locatie aan te nemen.

Historisch gezien ligt het projectgebied ten oosten van de kern van Sint-Niklaas. Er zijn geen archeologische vondstlocaties gekend in de onmiddellijke omgeving van het projectgebied. Dit is mogelijk te wijten aan het ontbreken aan archeologische inventarisaties bij bouwwerkzaamheden. Toch dient gewezen te worden op het ontbreken aan bebouwing in de historische periodes. Pas in de 20ste eeuw verschijnt een grootschalige bebouwing op het terrein.

In het recente verleden maakte het terrein deel uit van het fabriekscomplex “Twijnderij Schoeters”. De bouw van dit complex en het gebruik als fabrieksterrein heeft een grote verstoring met zich meegebracht. Het bodemonderingsrapport spreekt van “verschepte grond” verspreid over het gehele projectgebied tot op een diepte van minstens 90 cm onder het maaiveld.

Ook dient er op te worden gewezen dat – zelfs bij het aantreffen van archeologische sporen – het steeds zou gaan om een alleenstaand geïsoleerd geval in de ruimere regio. De oppervlakte waarin effectief gewerkt wordt is bovendien slechts 1097 m². Het potentieel tot kennisvermeerdering ligt dan ook laag, gezien er niet kan worden vergeleken met naburige sites. Er zal ook geen afbakening kunnen gemaakt worden van de nederzetting in zijn geheel. Een opgraving met een dergelijke kleine omvang zal dan ook niet leiden tot een grote kennisvermeerdering.

Tijdens de eerder uitgevoerde fases van de ontwikkeling van het woonpark werden geen beperkingen opgelegd door het Agentschap Onroerend Erfgoed (fig. 2.1).

Maak een plan van aanpak op voor een eventueel vervolgonderzoek.

Gezien de omstandigheden wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. Het vooronderzoek wordt als volledig beschouwd.

Kunnen maatregelen voorgesteld worden een eventueel behoud in situ van een aanwezige archeologische site? Hoe kunnen deze maatregelen afgedwongen en gecontroleerd worden?

Neen, het niet realiseren van de geplande wooneenheden is niet aan de orde.

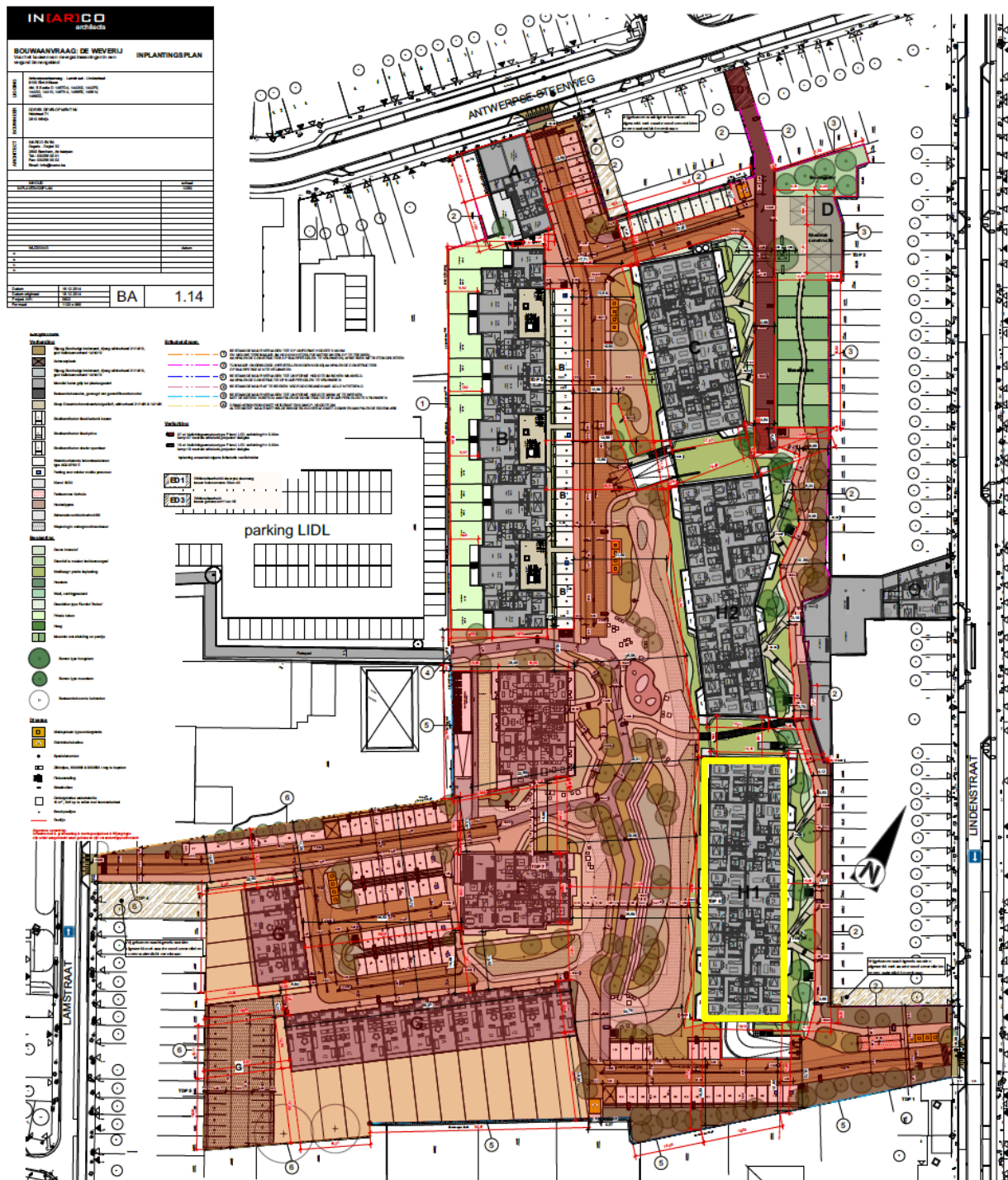

Fig. 2.1: Situering van de woonblok (geel) binnen de eerder uitgevoerde werken.

2.2 Programma van maatregelen

Gezien de beperkte historische waarde van het terrein en de aangetoonde bodemverstoring door de bebouwing in het recente verleden werd geen verder onderzoek aanbevolen. Er dient dan ook geen programma van maatregelen geschreven te worden.